

ROZHODNUTIE

Disciplinárny senát zložený z predsedu senátu JUDr. Petra Štífta a členov senátu JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Martina Strážnického o návrhu **sudkyne JUDr. E. E.** na určenie neplatnosti napomenutia, ktoré jej bolo uložené predsedníčkou Okresného súdu X dňa 1.8.2018 pod sp. zn. 1SprO/220/2018, na ústnom pojednávaní konanom v Bratislave **dňa 7.12.2018** takto

rozhodol:

I. Podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa určuje, že písomné napomenutie predsedníčky Okresného súdu X sp. zn. 1SprO/220/2018 zo dňa 1.8.2018 uložené sudkyňi JUDr. E. E. je **neplatné**.

II. Nárok na náhradu trov konania sa **nepriznáva**.

Odôvodnenie

Sudkyňa Okresného súdu X (v súčasnosti Krajského súdu v X) JUDr. E. E. (ďalej aj „navrhovateľka“) písomným podaním zo dňa 15.8.2018, doručeným na disciplinárny senát dňa 16.8.2018, podala návrh na určenie, že je neplatné napomenutie uložené predsedníčkou Okresného súdu X sp.zn. 1SprO/220/2018 zo dňa 1.8.2018, ktoré jej bolo uložené podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („zákon č. 385/2000 Z.z.“).

Podľa k návrhu priloženého napomenutia predsedníčka Okresného súdu X pod sp.zn. 1SprO/220/2018 zo dňa 1.8.2018 podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. napomenula sudkyňu Okresného súdu X JUDr. E. E. pre nedostatky v práci menšieho významu, ktorých sa dopustila tým, že

1. ako sudkyňa Okresného súdu X po tom, čo jej dňa 26.10.2017 bol predložený doposiaľ nerozhodnutý spis vo veci sp.zn. 12C/1/2012 v tomto až do 1.8.2018 nekonala,

2. ako sudkyňa Okresného súdu X po tom, čo jej dňa 17.8.2017 bol predložený doposiaľ nerozhodnutý spis vo veci sp.zn. 8C/19/2013 v tomto až do 1.8.2018 nekonala,

3. ako sudkyňa Okresného súdu X po tom, čo jej dňa 29.11.2017 bol predložený doposiaľ nerozhodnutý spis vo veci sp.zn. 10C/129/2013 v tomto až do 1.8.2018 nekonala.

Navrhovateľka k uloženému písomnému napomenutiu uviedla, že v prvom rade napáda jeho formálne nedostatky, pretože výrok obsahuje iba

vymedzenie skutku, avšak neobsahuje, ktoré konkrétne ustanovenia právnych predpisov mala ako sudkyňa porušiť, resp. ktoré ustanovenie zákona č. 385/2000 Z.z. porušila a akou formou zavinenia sa dopustila predmetného konania (či úmyselne alebo z nedbanlivosti) a nie je to možné zistiť ani z odôvodnenia napomenutia, kde sa v poslednom odseku len uvádza, že ide o „zavinené nekonanie“. Podľa navrhovateľky s poukazom na § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. by výrok napomenutia mal obsahovať náležitosti podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku a pokiaľ ich neobsahuje, je neplatné vzhľadom na ustálenú prax vyplývajúcu z rozhodnutí disciplinárnych senátov.

Ďalej navrhovateľka poukázala na tieto základné skutočnosti (tieto vzhľadom na spôsob a dôvody tohto rozhodnutia disciplinárneho senátu ďalej uvedené nie je potrebné bližšie rozoberať):

- z odôvodnenia napomenutia nie je zrejmé, z akých dôkazov predsedníčka okresného súdu vychádzala pri vydaní napomenutia, keďže napomenutie je zo dňa 1.8.2018, pričom samotné dotknuté spisy jej boli predložené až dňa 2.8.2018 a podľa navrhovateľky teda bolo napomenutie vopred pripravené bez ohľadu na samotný obsah spisov a bez záujmu zistiť príčinu vzniknutého stavu,

- odôvodnenie napomenutia je nedostatočné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné, nebolo vôbec zohľadnené čerpanie dovolenky, ošetrovanie u lekára, ošetrovanie člena rodiny a účasť na školeniach,

- navrhovateľke nebolo nikdy od nástupu do funkcie sudcu zo strany predsedníčky súdu dané opatrenie do spisu a nič jej nebolo vytýkané,

- dlhodobú personálnu poddimenzovanosť Okresného súdu X a z toho vyplývajúci nápad vecí, ktoré jej boli pridelené, predsedníčku okresného súdu aj upozornila na neprimeraný počet pridelených vecí, poukázala na svoj celkový výkon pri vybavovaní vecí a osobitne reštančných,

- v marci 2018 bola navrhovateľke hodnotiacou komisiou pri hodnotení daný plný počet bodov a pri kontrole spisov nebol zistený subjektívny prietah,

- postup predsedníčky okresného súdu považuje za účelový a osobný a z pohľadu nerovnomerného zaťaženia (pridelenia spisov) často diskriminačný,

- navrhovateľka sa v konkrétnostiach vyjadrila aj k jednotlivým spisom, ktoré boli uvedené v písomnom napomenutí.

Návrh JUDr. E. E. na určenie neplatnosti písomného napomenutia bol zaslaný na vyjadrenie predsedníčke Okresného súdu X, ktorá sa k nemu vyjadrila písomným podaním zo dňa 4.10.2018, doručeným na disciplinárny senát dňa 10.10.2018. K formálnym nedostatkom napomenutia uviedla, že písomné napomenutie nie je návrhom na začatie disciplinárneho konania, ktorého presné náležitosti upravuje § 120 ods. 5, ods. 6 zákona č. 385/2000 Z.z. a z celého obsahu písomného napomenutia je jednoznačne zrejmé, ktoré skutočnosti sú sudkyňi ako nedostatky menšieho významu vytýkané, pričom zákon č. 385/2000 Z.z. nevymedzuje presné náležitosti písomného napomenutia, JUDr. E. ako sudkyňa svoje zákonné povinnosti pozná a napomenutie predstavuje menej formálne vytýknutie nedostatkov menšieho

významu. Ďalej sa predsedníčka okresného súdu vyjadrila k ďalším skutočnostiam vytýkaným navrhovateľkou v návrhu na určenie neplatnosti písomného napomenutia, pričom vzhľadom na spôsob a dôvody tohto rozhodnutia disciplinárneho senátu ďalej uvedené nie je potrebné bližšie toto jej vyjadrenie bližšie rozvádzať.

Ústne pojednávanie disciplinárneho senátu bolo vykonané v neprítomnosti predsedníčky Okresného súdu X resp. podpredsedníčky tohto súdu z dôvodu, že táto neúčast ospravedlnila z dôvodu, že jej zanikla funkcia predsedníčky súdu a podpredsedníčka čerpá dovolenku, ako aj v neprítomnosti predsedu Krajského súdu v X.

Na ústnom pojednávaní navrhovateľka prostredníctvom obhajcu predniesla návrh spolu s dôvodmi.

Následne predseda disciplinárneho senátu oboznámil výsledky predbežného šetrenia s tým, že návrh bol zaslaný na vyjadrenie predsedníčke Okresného súdu X, ktorá sa k nemu vyjadrila písomným podaním doručeným dňa 10.10.2018, ktoré bolo spolu s upovedomením o termíne ústneho pojednávania zaslané navrhovateľke a jej obhajcovi.

Následne bola vypočutá JUDr. E. E., ktorá uviedla, že zotrváva na dôvodoch uvedených v písomnom návrhu a odkazuje naň, pričom ďalej sa vyjadrila k pohovoru vykonanom s predsedníčkou okresného súdu dňa 28.2.2017 s tým, že uvedený pohovor sa konal so všetkými sudcami, ktorý vybavujú agendu registra „C“, nielen s ňou. Ďalej uviedla, že ohľadom reštančných vecí sa pred výberovým konaním snažila urobiť maximum a znížila výrazným spôsobom nevybavené veci. Poukázala na to, že pojednávala právne zložité veci, ako aj na skutočnosť, že na jednotlivých pojednávaniach sa menili asistentky. V závere uviedla, že možnosť vyjadriť sa k veciam uvedeným v napomenutí, jej bola poskytnutá až následne dňa 6.8.2018, teda až po udelení písomného napomenutia, a tvrdenie predsedníčky, že prieťahy boli zistené v ďalších veciach, považuje za nepotvrdené, nakoľko tieto sa následne nezistili.

Disciplinárny senát na ústnom pojednávaní ďalej vykonal dokazovanie oboznámením podstatného obsahu spisu vrátane návrhu s prílohami a predmetného písomného napomenutia zo dňa 1.8.2018, vyjadrenia predsedníčky Okresného súdu X doručeného dňa 10.10.2018 a pripojených spisov Okresného súdu X sp.zn. 12C/1/2012 a sp.zn. 8C/19/2013. Bolo konštatované, že napriek vyžiadaniu nebol spis Okresného súdu X sp.zn. 10C/129/2013 predložený s odôvodnením, že na 27.11.2018 bol určený termín pojednávania. Disciplinárnemu senátu však nie je zrejmý dôvod, ktorý bránil, aby po uvedenom pojednávaní bol spis poskytnutý disciplinárnemu senátu na termín ústneho pojednávania konaný dňa 7.12.2018. Vzhľadom na ďalej rozvedené podstatné nedostatky písomného napomenutia však disciplinárny senát mohol o návrhu rozhodnúť aj bez toho, aby sa oboznámil s obsahom

uvedeného spisu a nebol dôvod kvôli nepredloženiu tohto spisu ústne pojednávanie odročiť, keďže tento nemohol relevantným spôsobom zasiahnuť do spôsobu rozhodnutia disciplinárneho senátu.

V záverečnom vyjadrení obhajca uviedol, že vykonaným dokazovaním bola preukázaná dôvodnosť návrhu a navrhol, aby disciplinárny senát rozhodol tak, že písomné napomenutie je neplatné a súčasne sudkyňa priznal trovy konania, ktoré písomne vyčíslil v lehote do 3 pracovných dní.

JUDr. E. sa v záverečnom vyjadrení stotožnila s vyjadrením svojho obhajcu.

Podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie.

Podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z. dotknutý sudca sa môže v lehote 15 dní odo dňa, keď sa dozvie o udelení napomenutia, obrátiť na príslušný disciplinárny senát s návrhom na určenie, že napomenutie je neplatné.

Podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti sudcu sa primerane použije prvá časť trestného zákona a disciplinárne konanie sa primerane použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanoví inak, alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné pri posudzovaní.

Podľa § 163 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku rozsudok po úvodných slovách „V mene Slovenskej republiky“ musí obsahovať výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, ktoré sa použili.

Podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

Disciplinárny senát primárne skúmal, či bol návrh na určenie, že písomné napomenutie je neplatné, podaný v zákonom ustanovenej lehote. Písomné napomenutie zo dňa 1.8.2018 prevzala JUDr. E. E. dňa 2.8.2018, pričom návrh na určenie neplatnosti bol doručený na disciplinárny senát dňa 16.8.2018, z čoho je zrejmé, že návrh bol podaný včas, v zákonnej 15 dňovej lehote ustanovenej v § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z.

Na základe vykonaného dokazovania, preskúmania podaného návrhu a vyjadrenia k nemu a ďalších dôkazov vykonaných na ústnom pojednávaní je potrebné konštatovať, že pri posudzovaní namietanej neplatnosti písomného napomenutia sa disciplinárny senát v prvom rade zaoberal tým, či písomné napomenutie ako druh disciplinárneho opatrenia, spĺňa všetky náležitosti disciplinárneho opatrenia podľa zákona č. 385/2000 Z.z. a podľa Trestného poriadku, ktorý sa primerane použije na disciplinárne konanie podľa § 150 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z.

Zákon č. 385/2000 Z. z. v spojení s § 163 ods. 3 Trestného poriadku presne určuje, aké náležitosti má mať rozhodnutie o uložení disciplinárneho opatrenia a v tomto ohľade je nepodstatné, či je sudcovi ukladané písomné napomenutie alebo iné disciplinárne opatrenie podľa zákona č. 385/2000 Z.z. Písomné napomenutie je jedným z disciplinárnych opatrení, ktoré je možné uložiť podľa § 117 zákona č. 385/2000 Z.z. V tomto ohľade je nepodstatné, že ho možno uložiť za nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu, keďže táto skutočnosť umožňuje iba menej formalizovaný postup pre vydanie takého rozhodnutia, keďže pre vydanie písomného napomenutia nie je nutné, aby jeho vydaniu predchádzalo uskutočnenie disciplinárneho konania podľa tretej hlavy tretej časti zákona č. 385/2000 Z.z., ale je ho možné vydať „od stola“. Uvedené skutočnosti však neumožňujú prijať taký záver, že písomné napomenutie nemusí mať náležitosti rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní a práve opačný záver je odvoditeľný z nasledujúcich skutočností:

- písomné napomenutie je bezpochyby disciplinárnym opatrením, keďže je upravené medzi disciplinárnymi opatreniami v § 117 zákona č. 385/2000 Z.z.,

- platnosť písomného napomenutia je preskúmateľná v disciplinárnom konaní disciplinárnym senátom podľa § 117 ods. 8 zákona č. 385/2000 Z.z.,

- zákon č. 385/2000 Z.z. neobsahuje žiadne osobitné ustanovenia ohľadom náležitostí písomného napomenutia uloženého podľa § 117 ods. 7 a keďže ide o disciplinárne opatrenie upravené v časti disciplinárnej zodpovednosti, je nevyhnutné, aby sa aj na také rozhodnutie z pohľadu jeho formálnych a obsahových náležitostí vzťahovali tie ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na iné rozhodnutia vydané pri vyvodzovaní disciplinárnej zodpovednosti.

Skutočnosť, že aj písomné napomenutie vydané podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. musí obsahovať náležitosti rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní možno argumentačne podporiť aj tým, že predsedníčka okresného súdu mala možnosť za uvedené konanie sudkyne (namiesto písomného napomenutia) podať návrh na začatie disciplinárneho konania, kedy by rozhodnutie disciplinárneho senátu muselo bezpochybné obsahovať všetky náležitosti rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, a teda použitím výkladového pravidla argumentum a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu) musí také náležitosti obsahovať aj písomné napomenutie uložené podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z.

Nevyhnutnosť takéhoto záveru vyplýva z princípu právnej istoty, ktorá musí existovať pre prejednanie disciplinárnej zodpovednosti sudcu a je v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou disciplinárnych senátov, napr. sp.zn. 1Ds/11/2012, 1Ds/15/2013, 2Ds/2/2014, 5Ds/6/2016.

Opačný výklad je právne neudržateľný, keďže by nebolo zrejmé, aké náležitosti by malo písomné napomenutie obsahovať a záviselo by to od ľubovôle toho, kto vydal písomné napomenutie a pri tomto výklade by napríklad mohol dotknutý orgán považovať za dostatočné, keby vydal písomné napomenutie len so skutkovou vetou bez odôvodnenia a bez poučenia o opravnom prostriedku.

Disciplinárny senát má na základe uvedených skutočností za to, že aj písomné napomenutie vydané podľa § 117 ods. 7 zákona č. 385/2000 Z.z. musí mať náležitosti rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní. Podľa ustanovení § 163 ods. 1 písm. c) a § 163 ods. 3 Trestného poriadku, na ktoré je nutné v tejto súvislosti poukázať, výrok rozhodnutia musí obsahovať uvedenie zákonných ustanovení, ktoré sa použili, resp. presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie. Z toho treba odvodiť nutnosť obsahovej náležitosti výroku písomného napomenutia spočívajúcej v uvedení konkrétneho zákonného ustanovenia, ktoré sudca svojim konaním porušil, a teda vo výroku takého rozhodnutia treba uviesť nielen opis skutku (spôsob konania sudcu, čo je obsahom skutkovej vety rozhodnutia), ale aj ktoré konkrétne ustanovenie z povinností sudcu bolo porušené a označiť príslušné ustanovenie zákona, ktorého znaky skutok naplňa (teda čo sudca spáchal, čo je obsahom právnej vety rozhodnutia a právnej kvalifikácie konania sudcu).

V prejednávanej veci výrok písomného napomenutia obsahuje iba vymedzenie skutku, avšak neobsahuje, ktoré konkrétne ustanovenia právnych predpisov mala sudkyňa porušiť a právne posúdenie jej konania a uvedené dokonca nie je uvedené a zisťiteľné ani z jeho odôvodnenia. Bez ohľadu na to disciplinárny senát pripomína, že iba výrok rozhodnutia je podstatný, keďže iba z neho môžu vyplývať práva a povinnosti účastníkov konania a iba z neho možno zistiť, aká povinnosť mala byť konaním sudcu porušená, resp. čoho sa mal dopustiť a túto skutočnosť nemožno odvodzovať z odôvodnenia rozhodnutia, keďže záväznou a vykonateľnou časťou rozhodnutia sa stáva jeho výrok, a nie odôvodnenie, t. j. odôvodnenie rozhodnutia by ani nemohlo suplovať či nahrádzať neexistenciu náležitostí výroku rozhodnutia.

Na základe uvedeného musel disciplinárny senát konštatovať, že predmetné písomné napomenutie je nepreskúmateľné pre jeho formálne nedostatky v jeho výrokovej časti, ktorý nemá všetky náležitosti disciplinárneho rozhodnutia v zmysle zákona, a preto disciplinárny senát určil, že toto písomné napomenutie je neplatné, a to bez ohľadu na posúdenie uloženého napomenutia z obsahového hľadiska, keďže pri konštatovaní

uvádzaného formálneho nedostatku výroku písomného napomenutia, je posúdenie jeho obsahovej stránky už právne nepodstatné a nebol dôvod sa vecnou stránkou písomného napomenutia zaoberať, keďže akékoľvek zistenie nemohlo zmeniť spôsob rozhodnutia disciplinárneho senátu.

Pre úplnosť k sudkyňou namietanej neuvedenej formy zavinenia vo výroku písomného napomenutia disciplinárny senát uvádza, že z rozhodovacej činnosti disciplinárnych senátov vyplýva, že vo výroku rozhodnutia, podľa ktorého sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, je nutné uvádzať, že došlo k zavinenému nesplneniu alebo porušeniu povinnosti sudcu a konkretizovanie formy zavinenia môže vyplynúť aj z odôvodnenia rozhodnutia (musí byť však z neho zrejmé, že došlo k zavinenému konaniu sudcu), pričom podľa § 115a ods. 1, ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. na zodpovednosť za disciplinárne previnenie stačí zavinenie z nedbanlivosti, ak zákon vyslovene neustanovuje, že je potrebné úmyselné zavinenie a nedbanlivosťou sa na účely disciplinárnej zodpovednosti rozumie také konanie sudcu, kedy vedel alebo vedieť mal, že môže porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraného dôvodu sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí.

K výroku uvedenom v bode II. tohto rozhodnutia disciplinárny senát uvádza, že sudkyňa si v konaní (záverečné vyjadrenie jej obhajcu) uplatnila náhradu trov konania. Zákon č. 385/2000 Z.z. však v ustanovení § 129 ods. 4 umožňuje priznať náhradu trov konania len v prípade, ak disciplinárny senát sudcu oslobodil, čo nie je prejednávaný prípad (bolo vyslovené, že písomné napomenutie je neplatné), a podľa disciplinárneho senátu tento nedostatok zákona nie je možné nahrádzať rozširujúcim výkladom predmetného ustanovenia. Preto nebolo možné sudkyňi priznať náhradu trov konania.

Z uvedených dôvodov disciplinárny súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno na disciplinárnom senáte podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

V Bratislave, dňa 7. decembra 2018

JUDr. Peter Štiff
predseda disciplinárneho senátu

Za správnosť:
Mgr. Zuzana Dimmelová